

Het gebied dat nu de wijk Mechelen-zuid vormt werd vroeger grotendeels aangeduid met de namen Auwegem, Geerdegem en Stuivenberg. Dit waren gehuchten. Kaarten uit het begin van de negentiende eeuw tonen grote stukken onbebouwde grond die rond de weinige woningen lagen.

Doorheen dit gebied liepen al enkele wegen. Eén daarvan was de Hombeeksesteenweg. Die laatste weg duikt al op in de dertiende eeuw.

Het Vrijbroekpark

Een prominente plaats wordt ingenomen door de Vrijbroekpolder (nu Vrijbroekpark). De geschiedenis van het Vrijbroek gaat terug tot 1260. Het bestond uit weiden waarvan slechts een beperkt aantal mensen gebruik van kon maken. Het Vrijbroek had zelfs een eigen bestuur. In 1929 kocht de provincie Antwerpen dit stuk grond en stelde het open voor het publiek. Vandaag is het een groot park met een schitterende rozentuin.

Bevolkingsgroei en industrialisering

Net zoals in de andere Mechelse buitenwijken begon de bevolking in Mechelen-zuid aan te groeien in de tweede helft van de negentiende en de twintigste eeuw. Naast meer woningen kwamen er ook kerken en scholen. Zo werd de huidige basisschool Sint-Jan Berchmans in 1889-1903 opgericht, toen nog als meisjesschool.

Rond de jaren 1950 kwam op Schonenberg het nieuwe industrieterrein Mechelen-Zuid. De plaatselijke land- en tuinbouwers waren hier fel tegen gekant. Hun argumenten wogen voor het Mechelse stadsbestuur niet op tegen de nood om iets aan de hoge naaorlogse werkloosheid te doen.

Het stadsbestuur slaagde erin om grote bedrijven aan te trekken. Naast de Mechelse voedingsproducent Huyghebaert streek in 1957 bijvoorbeeld het Amerikaanse Procter and Gamble op Mechelen-Zuid neer. Hun Mechelse vestiging was de eerste op het Europese vasteland. Kort na Procter and Gamble volgden nog meer Amerikaanse bedrijven: Dupont de Nemours (verf), Mc Cullogh Corporation (kettingzagen en buitenboordmotoren) en Burndy (electro).

Behalve bedrijven kwam er in 1980 ook een watertoren op Mechelen-Zuid, dit ter vervanging van de gesloopte watertoren aan het begin van Liersesteenweg.

Het uitzicht van het gebied Mechelen-Zuid veranderde voorgoed.

Bronnen

KENNES, H., PLOMTEUX, G. en STEYLAERT, R., 'Provincie Antwerpen. Arrondissement Mechelen. Kanton Mechelen' (Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur: 13n2). Gent, 1984, pp. 110-112 en 121.

REYDAMS, A. 'Geschiedenis van het Vrijbroek'. Mechelen, 1903.

STROOBANTS, B. 'Mechelen bouwt. Stedenbouw en architectuur in de fifties'. Mechelen, 2008, pp. 175-185.

Meer weten?

Kom eens langs in de **leeszaal (/wanneer-is-de-leeszaal-open)** van het Stadsarchief Mechelen.

Voor oude foto's kun je terecht in de **Regionale Beeldbank (/regionale-beeldbank-mechelen)**.

Genealogische gegevens over mensen uit Mechelen-Zuid vind je via **Mechelse Genealogische Bronnen (/mechelse-genealogische-bronnen)**.

